

Begroting 2026

Schriftelijke beantwoording openstaande commissievragen

Vraag 1:

Staat de verordening Lijkbezorgingsrechten / verordening begraafplaatsen toe dat er een jaarlijkse afdracht is van de te betalen grafrechten?

Antwoord: Op dit moment is dat niet het geval, wat wel kan is dat mensen om een betalingsregeling vragen en dan wordt maatwerk geboden. Aangezien dit weinig voorkomt, lijkt het niet nodig om de verordening hiervoor aan te passen. Het ligt in het algemeen niet voor de hand om voor elke belastingsoort aparte betalingsprocedures in verordeningen op te nemen, want dat komt het overzicht en inzicht niet ten goede. Maar de raad gaat daar uiteraard zelf over binnen de wettelijke mogelijkheden.

Vraag 2:

Kan het college de zinsnede op pagina 18, derde bolletje verduidelijken en toelichten?

Antwoord: Duidelijker was wellicht geweest:

1. Actualiseren algemene subsidieverordening Ameland;
2. Het werkproces aanpassen zodat minder ambtelijke tijd aan subsidies wordt besteed;
3. Rekening houden met verstrekkingen in natura (zoals niet kostendekkende huren voor accommodaties en niet in rekening gebrachte uren buitendienst bij evenementen) bij het budgetteren van subsidies en het gesprek met instellingen / verenigingen over subsidies.

Zoals aangekondigd komt er een beleidstraject over subsidieverlening, volgend op accommodatiebeleid, dat ook met de raad zal worden besproken en voorbereid.

Vraag 3:

Kan het college procesmatig aangeven of en hoe voor de toekomst de forfaitaire heffing van bijvoorbeeld afvalstoffenheffing 'eerlijker' geheven kan worden voor één- persoons huishoudens in vergelijking met meerpersoonshuishoudens?

Antwoord: De huidige wijze van heffen is een langjarige constante. Een eventuele door de raad gewenste wijziging vergt dan ook goede voorbereiding, zowel vanwege verwachtingen van burgers als vanwege effecten op de gemeentebegroting. Daarnaast is tijd nodig om de belastingsystemen (regels, maar ook IT en werkprocessen) daarop aan te passen. Mocht de raad iets willen wijzigen, dan vergt dit dus een gedegen gesprek en voorbereiding en lijkt invoering voor belastingjaar 2027 niet mogelijk.

Overigens is het college nog niet overtuigd van 'oneerlijkheid'. Als voorbeeld: eenpersoons huishoudens hebben net zoveel afvalcontainers die net zo vaak geleegd worden als meerpersoonshuishoudens. Dus zonder meer 50% minder betalen is niet perse eerlijk vanuit kostenperspectief, maar er zijn vele eerlijkeheidsbegrippen denkbaar natuurlijk.

In sommige gemeenten heeft men om deze reden de systematiek van 'difftar' ingevoerd, oftewel betalen per gewicht, of per lediging, of klepbeweging of iets dergelijks. Een keerzijde van dit 'eerlijke systeem' is echter nog wel eens dat afvaldumping plaatsvindt. Omdat we met elkaar trachten Ameland schoon en netjes te houden, is dit in ieder geval een optie die voor Ameland in onze ogen niet aan de orde is. Uiteindelijk is die afweging uiteraard aan de raad.

Vraag 4:

Hoe kan het dat de begrote opbrengst Forensenbelasting 2026 van € 2.210.850,- aanzienlijk hoger is, dan de € 1,5 miljoen waar in de risicotabel (pagina 80) mee gerekend is?

Antwoord: De paragraaf weerstandsvermogen beoogt niet een compleet overzicht van risico's en kansen te geven. De paragraaf schetst onze (huidige) ruime marges (in exploitatie en vermogen) en onze (in historisch perspectief) beperkte risico's.

Daarbij worden voorbeelden gegeven van hoe een risicoredenering kan zijn bij de twee grootste 'klappers' die we ons kunnen voorstellen: een daling van toerisme of een veranderend rijksbeleid 'overige eigen inkomsten'.

Het bedrag dat u benoemt betreft het mogelijk effect van de afschaffing van forensenbelasting. Het financieel effect betekent inderdaad dat ruim € 2,2 miljoen aan inkomsten forensenbelasting komt te vervallen. Omdat dit betekent dat deze groep belastingplichtigen vervolgens toeristenbelasting gaat betalen, wordt het totale effect hiervan geschat op zo'n € 1,5 miljoen nadeel.

Vraag 5:

In de tabel op pag. 139 wordt genoemd, dat in vergelijking met de referentiewaarde voor de gemeente Ameland (een tekort van € 1.589.000,-), alleen in 2027 de waarde wordt overschreden, maar is dat volgens de tabel niet ook het geval in 2028 en wel met een bedrag van € 360.000?

Antwoord: Dat is juist. Het gaat om een tekstuele fout. In overleg met de griffier zal na vaststelling van de begroting een redactionele correctie (erratum) worden doorgevoerd in het definitieve document.

Dit geldt eveneens voor een onjuistheid over de tennisbanen bij Ambla, in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen. Deze onjuistheid zal op dezelfde manier worden aangepast (te weten kunstgrasbanen en geen hardcourt banen).

Vraag 6:

Opnieuw wordt gevraagd welke verklaring omtrent de stijgende overhead er is?

Antwoord: Het college heeft met u geconstateerd dat een stijgende trend qua overheadpercentage wordt gerapporteerd in de begroting. Deze percentages zijn een resultaat van jaarlijks redelijk consistente berekeningen, dus een eventueel veranderde rekensystematiek lijkt geen oorzaak te zijn van deze stijging.

Een enigszins opvallend verschil tussen de vorige meerjarenbegroting 2025- 2028 en de huidige meerjarenbegroting 2026-2029 is de sterke stijging van het aantal toegeschreven interne uren aan de activiteit 'Bestuursondersteuning college'. Van een raming voor 2025 van 43.300 uur voor binnendienst en buitendienst samen, is dit voor het jaar 2026 toegenomen tot 47.800 uur. Het logische gevolg hiervan is een relatief sterke stijging van de kosten van deze activiteit.

Bij eerste analyse hiervan, ontstaat de indruk dat de drempel voor beleidsmedewerkers om uren te schrijven op 'Bestuursondersteuning' (in plaats van op inhoudelijke beleidsvorming), lager is geworden. Daardoor wordt een gesprek, waarbij ook de portefeuillehouder aanwezig is, over bijvoorbeeld nieuw bibliotheekwerk of over de omgevingsvisie ineens 'overhead' in plaats van bibliotheekwerk of ruimtelijke ordening.

We gaan nader onderzoeken of de werkwijze correctie behoeft en dan zult u dat wellicht komende jaren merken aan een overheadpercentage dat weer naar de 'oude lijn' terug beweegt.

Vraag 7:

We zien hier en daar lagere inkomsten uit toeristenbelasting. Dat is vrij nieuw voor onze gemeente. Met name de vakantieonderkomens nachtregister, kampeerboerderijen en mobiele onderkomens met vaste plaatsen en seizoenplaatsen, zijn behoorlijk achteruit gelopen. Kan het College een onderbouwing vinden voor die teruglopende cijfers?

Antwoord: U vergelijkt de gerealiseerde jaarrekeningcijfers 2024 met de (voorzichtige) prognose voor 2025 en met de, eveneens voorzichtige, ramingen voor de meerjarenraming 2026-2029 die gebaseerd zijn op 'constante opbrengsten'.

Omdat in de jaarrekening 2024 afrekeningen over de jaren 2022 en 2023 zijn verantwoord (voor de drie genoemde accommodaties zo'n € 170.000), geven deze jaarrekeningcijfers een nogal vertekend beeld. Onderstaand daarom een tabel met opbrengsten, die over de afgelopen jaren zo goed mogelijk aan de verschillende jaren zijn 'toegerekend':

Toeristenbelasting over het jaar	Opbrengst	Tarief
2026 (begroting)	4.042.114	2,08
2025 (prognose)	3.962.857	2,04
2024	3.964.313	2,00
2023	3.693.432	1,80
2022	3.425.253	1,59
2021	2.963.049	1,59
2020	2.394.035	1,59

Uit deze tabel blijkt een jaarlijkse stijging, waarbij de inschattingen voor 2025 (prognose) en 2026 (begroting) redelijk voorzichtig lijken te zijn ingeschat.

Vraag 8:

In een eerdere commissievergadering is een toezegging gedaan over de wijze van inning en afdracht van toeristenbelasting in de jachthaven nader uit te zoeken. Wanneer wordt deze vraag beantwoord?

Antwoord: Stichting Jachthaven 't Leijegat maakt gebruik van een softwarepakket voor de registratie van schepen dat ook door andere jachthavens op de Waddeneilanden wordt gebruikt.

De tariefstelling voor liggelden wordt door de verschillende havens gelijk gehouden. Het pakket heeft enkele specifieke kenmerken, waardoor onder meer de registratie van toeristenbelasting voor de eerste dag (van aankomst) niet mogelijk is. Omdat op grond van de belastingverordening wel degelijk toeristenbelasting is verschuldigd voor de dag van aankomst, verrekend de Stichting deze heffing in het tarief per nacht.

Uitgaande van gemiddeld vier overnachtingen (ervaringscijfer) past de Stichting daarom een tarief toe van € 2,55. Dit tarief is 5/4e deel van het tarief volgens de belastingverordening. En als een schip precies 4 nachten in de haven ligt, wordt precies het juiste bedrag aan toeristenbelasting geïnd. In de communicatie naar 'klanten' wordt aangegeven dat het tarief voor de toeristenbelasting het tarief is, inclusief de dag van aankomst.

Resumerend is er sprake van een werkbare methodiek, waar de Stichting mee uit de voeten kan. Met de passanten in de jachthaven wordt duidelijk gecommuniceerd hoe deze systematiek werkt en wordt toegepast. Ter informatie geldt nog dat Vlieland dezelfde methodiek toepast en dat op Terschelling hierover wordt nagedacht.